Ч. 236. Чернівцї, пятниця дня 25. жовтня (6. листопада) 1896. Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Письма від селян.

Панове селяни! Хто з вас дістане ту ґазету в руки чи то в читальни, чи від учителя, чи таки сам еї дістає, най собі добре розміркує наші слова. Ми знаємо богато таких селян, що дуже радо писали би до „Буковини,“ але они в письмі не такі дуже вчені і не мають відваги писати до нас. Здає ся їм, що ми ще готові сьміяти ся з їх письма або що. А нам то і не в голові. Ми хоч яке письмо, а відчитаємо, бо нам не йде о то, чи хто пише красно, чи не красно, тілько о то, чи розумно тай чи правду пише. Найважнїйша річ, аби кождий правду писав, бо вже як ми кого в ґазету пустимо, то мусимо за правду постояти хотьби і в судї. А як нам хто напише неправду, а ми то видрукуємо, то нам з того клопіт і захід великий.

Отже хочемо вас просити, аби Ви, братя селяни, до нас писали так само відважно, як пишуть ті, що високі школи покінчили. Ґазета „Буковина“ дуже радо писала би ще більше о мужицких справах, як пише доси, але до того треба нам помочи з сїл. Оно велика річ, як що стоїть в ґазетї. О тім довідує ся зараз цїлий край, так добре люди зпід Снятина як і ті в Сучаві — всюди зараз може стати рада о тім, що стало ся і як собі помагати. Через ґазету можуть люди з ріжних далеких сторін радити собі над своїми справами. Отже як би так з кождого села ми дістали письмо, які там порядки чи непорядки, що мають, а що їм бракує, то ми би то за порядком друкували і так всї Русини буковиньскі пізнали би, що їм бракує, а наші радні в соймі (посли) знали би, о що ще упоминати ся. От тепер злі люди, що раді би наших мужиків у ще більшу біду запхати а на їх ґрунтї осїсти або на них заробити, намавляють наших мужиків, аби они свій край покидали, а їхали за море до Канади. Ми вже о тім нераз писали, що всюди добре, а дома найлїпше і що нїгде лежаного хлїба не дають; але то варто би знати, хто так людий туманить тай чого люди хочуть втїкати за море, хоть не знають, чи їм там буде лїпше. Напишіть нам о тім, а ми то зараз видрукуємо і розкинемо ґазету по цїлім краю — а з того вийде і порада і осторога для всїх.

Так можна зробити і в кождій иньшій справі. Є села, звідки ми дуже часто дістаємо письма, от як з Топорівцїв, Товтрів, Лужан, Садаґури, Рогізни, Брідка з Мамаївцїв і з иньших сїл. Пишуть самі селяни і ми їх письма вже нераз друкували і будемо друкувати. А є знов села, в котрих так глухо, як би їх на сьвітї не було. Думав би хто, що їм так добре дїє ся, коли сидять тихо. А то нї; і в них найде ся неодно лихо, котре можна би направити, на котре можна би показати капітанії і самому пану президентови краю, аби порадив; а они мовчать і нїчого не пишуть. Так не повинно бути! Коли кому в чім кривда, най до нас напише, аби всї люди знали, що по наших селах дїє ся і зачинали раду над тим, якби біду взяти на гоцки.

От ми маємо тепер в руках кілька писем від мужиків і цїкавих і мудрих і таких, що з них можна зміркувати, яка кому біда допікає та й що мужики собі міркують о тім, що в краю дїє ся. Просимо вас, панове селяни, то собі прочитати, а самі скажете, що розумно писано тай по нашім боцї правда. Один мужик таке пише:

Ми а черновецкі патріоти.

Ви собі там в містї десь певно думаєте, що в нас на селї полїтики нема. А в нас полїтика також є і вже неодин знає, що і до чого, куди хотїли би нас Волохи завести, куди ті Русини, що за Москалем тягнуть та по нашому говорити встидають ся, а куди знов наші патріоти з Народного Дому. І до нас на село прийде нераз і Просвѣщеніе і Буковинскѝ Вѣдомости і ми їх читаємо та порівнуємо з „Буковиною.“

38)

ФРІЦ РАНДЕЛЬ.

Повість з норвеского

Хр. Вінтерґіельма.

—

(Дальше).

Воздух показував на дощ, на кождий спосіб була погода непевна і Фріц прийшов, заосмотрений дощевими приборами, по полудни до затоки для чайок. Тому що его власну чайку витягнули на берег задля направи, замовив він другу у властителя чайок Лярса. Він не хотїв відтягнути ся, хотїв прибути, так як звик був прибувати, а надто так урядити, щоби аж тогди явити ся, коли вже всї другі, що зелїзницею вибрались, будуть там зібрані! Там де сплавники дерева мають своє місце, звернуло его увагу на себе якесь зібране, де на маштї була вивішена так звана місийна фана. Отже там знаходив ся якийсь проповідник, що використав нагоду, щоби у тих дурних, працюючих невільників защіпляти дурницї та забобони.

„Молїть ся без устанку, бо самі в собі ви нїчо не значите; тілько Господь може подати силу, а без Него ви мов лупина з оріха на мори.“

Фріц станув мимоволї; ему здавало ся мов би знав сей голос. Підійшов кілька кроків близше. Цїлком слушно, се був Ведель Стенерзен, котрий стояв на купі дерева на березї, в одній руцї з хусткою до носа, в другій з чорним молитвословом і говорив сю проповідь. Було властиво щось немало інтересне в его поставі, коли він его так видїв у профілю, щось, що могло би для маляря послужити за модель.

„Молїть ся без устанку, бо тілько через молитву провадить дорога до віри, а не йдучи в вірі, не зможете дійти до спасенія.“

Фріц усьміхнув ся; для него лежала в тім надзвичайна коміка, що завсїгди уживано тих самих слів і фраз, того самого надгробного стилю; зовсїм так, як редактор Віґ, що мав завсїгди той самий засіб фраз про утиск, як писав свої передні статиї. Правдоподібно, се найлїпше вплинало на загал.

„Ви молитесь, а не отримуєте, бо молитесь не так, як треба.“

Ах певно, ще довго потреває, заким людскість підховає ся до розуму! — подумав Фріц а ему було се остаточно байдуже. Єму всьо надоїло. Однак був се великий гріх, що такий чоловік, як Ведель Стенерзен понижає ся до такого ідіотичного балаканя.

„Кепско, виглядає на дощ“ сказав Фріц до Лярса.

„Так есть, можливо, що під вечер затягне ся.“

„Тогди поверну желїзницею і кажу човно завтра привести до міста.“

Фріц кинув ще раз оком на людий довкола місийної хоругви і сказав до Лярса: „Чи не підеш також там?“

„О, коли маю сказати свою гадку, я не вірю, щоби менї то що помогло против нещастя або хороби; бо тепер они сьпівають а нинї в вечер будуть пити.“

Фріц усьміхнув ся, бо він видїв, що убогий моряк Лярс есть цїлком розсудним чоловіком.

„Нї, я думаю, що богато лїпше іти до правдивої церкви, бо се принаймій дім Божий, а потому жити як порядний чоловік і пити в міру.“

Ах так, се була отже тілько та сама річ в иньшій формі, прямо як ті самі страви, що находять ся в книжцї до вареня з ріжними надписями: забобони і глупота! А коли дійсно осягнув хто висший степень, то також не було богато лїпше, тілько діставав через те острійший погляд на гидь і дурноту.

Мимо того випинуло підчас его наруги над справою в нїм самім щось таке, що мимоволї тягнуло его до тої особи там на горі, що еї слова заносить вітер почасти до него.

Тепер, коли всьо для него провалило ся, мав він часто години, в котрих его молодість виступала в его думках наперед як одинока дійсність, сьвітлість, нїжність і лагідність его життя, а Ведель Стенерзен був нерозлучно вложений в ті образи. Тепер, коли він его там побачив, почув до него напів тугу, що був від него віддїлений такою незміримою пропастию, хотяй тілько віддалений на сто кроків — не до того Ведля, але до давного, до дитини, до приятеля. Але обох він не міг докладно розріжнити.

„Жадоба Бога провадить прецїнь до узи-

Боже! Кілько противників і ворогів мають наші патріоти з Чернівців! Тай за що? За то, що за нами, мужиками, обстають?

Ще тоді, як наші даскали в Кіцмани раду мали, ми не могли начудувати ся, чому декотрі з них дали ся збаламутити і писали потім Бог знає що до „Буковиньских Вѣдомостей.“ Тимчасом ми не сліпі і бачимо, що хто робить, і знаємо вже, кому можна вірити, а кому нї. Бо ми бачимо, як патріоти з Народного Дому для наших мужицких дітий, а не для своїх, заложили бурсу, де майже за дармо 30 хлопців має і хату і харчі і можуть вчити ся і доробляти ся кусня лучшого хлїба, як наш. Ми то бачимо і вміємо оцїнити, що їх заходами призбирано вже звиш вісїм соток на наші мужицкі дїти. З тих дїтий ми будемо мати колись своїх учених людий, а ті за нами будуть обставати і будуть нам помагати.

А й Руску Касу, де можна на такий малий процент позичити гроші, они заложили не для себе, не для свого стану, не для своїх родин, тілько для нас мужиків, аби нас жиди не обдирали. Для нас они устроювали віча, нам подають ріжні добрі ради, пишуть книжки і ґазети, учать нас на добре, для наших дїтий постарали ся о ґімназию, для нас упоминають ся о руских панотцїв, котрі би мали серце до нас, — отже ми за то всьо не будемо против них іти, тілько разом з ними.

А тим, що нас на злу дорогу намавляють, ми пригадаємо слова Ісуса Христа, котрий сказав до книжників і фарисеїв: „Горе вам, книжники і фарисеї; ви бо затворяєте врата царствія небесного, не входите в них нї входящим не даєте війти.“

Ви, наші патріоти в Чернівцях, на то не дивіть ся, що вороги на вас кажуть; ми вже їх пізнали і з ними не підемо, тілько з вами!

Таке нам написав один мужик з Наддністрянщини і ми за то письмо дуже красно єму дякуємо. Видко, вже пізнають мужики, хто їм брат.

А ми завтра подамо ще письмо иньшого селянина, а нинї радимо вам перечитати собі в Новинках за тих, що хотять їхати до Канади в сьвіт за очи.

Народна Торговля у Львові.

На дванайцятих загальних зборах 2-го с. м. предложив управляючий совіт Народної Торговлї справоздане, з котрого цїкавійші ось-які дати:

Адмінїстрацийне справоздане др. К. Левіцкого представляє ся так:

Персонал службовий Нар. Торговлї складав ся з двох директорів і секретаря, бухгальтера і помічника, маґазинера і возьного в головнім заряді, 10 начальників, 3 начальниць, 9 касиерок, 7 помічників і 38 практикантів торговельних. Разом було занятих 74 осіб, що титулом платнї побирали 24.556 зр.

Для практикантів заложив був управляючий совіт школу, де члени головної управи удїляли їм наук з рускої і нїмецкої мови, з рахунковости, товарознавства і права.

В безпосереднім звязку з Нар. Торговлею оставало в останнім роцї 333 крамниць, що побрали в неї товару за той час на 51.318 зр. з опустом на 7.306 зр., стан удїленого їм кредиту від 30-го червня 1896-го року виносить 5.921 зр.

Надто удїляла Народна Торговля інформаций тим крамницям і людям, що не стояли з нею в тїснійшій звязи, та заміряє в тїй цїли висилати свого учителя крамарства по краю. Тілько не одержала ще від краєвого сойму потрібних до того фондів.

В остатнім роцї мала Народна Торговля 13 складів товарів мішаних. Число їх не прибільшило ся в тім роцї головно задля недостачі фахового персоналу. В Тернополи крім звичайного обороту торговельного Нар. Торговля провадила також доставу товарів для війска і для шпиталю міского. Стан щадницї Народної Торговлї з кождим роком росте помимо незначного невдоволеня деяких із за того, що совіт управляючий, не знижаючи стопи процентової (5%) від вкладок щадничих переніс виплату і приймане вкладок до головного заряду у Львові.

Д-р Федак відчитав відтак касове справоздане.

З давних членів уступило 25, нових вступило 26, а всїх разом з кінцем червня минувшого року було 860. Білянс, який всї члени мали в руках, виказав чистого зиску в готівцї по оплаченю всего удержаня товариства 2.700 зр. Сума дебіторів в Тернополи збільшила ся, за те в центрі зменьшила ся. В обороті було звиш $1^1/_2$ мілїона. Дівіденда виносить 6%.

В дискусиї, яка вивязала ся над тими справозданями підніс п. Ром. Цеглиньский, що зиски річні в сумі 2.700 зр. з 13 складів торговельних суть абсолютно за малі, а причину того добачає він в високих позициях на оголошеня, видатках на загальні збори, дієтах на подорожи делеґатів, та головно в тім, що богато дають на кредит, а через те виходять процеса, або і безповоротні страти.

Д-р Гумецкий з Самбора жадав, щоби для улекшеня порівнаня на загальних зборах подавали також білянс з попередного року. Відтак ставить внесене, щоби вкладки щадничі приймали в будучности філїї бодай в тих місцевостях, де нема окремих руских институций фінансових.

На сї заміти відповів в імени управляючого совіта д-р Федак, перше на заміт: чому товариство мало тілько 2.700 зр. чистого зиску? Публична інституция виказує меньший зиск як приватна тому, що тут працює сам купець, часто разом з жінкою і дїтьми, а там треба удержувати численний персонал та ще і центральний заряд. Приватний купець ховає зиск до кишенї, інституция оголошує білянс. Тим то мусить она платити значно більший податок доходовий. — Що-до видатків адмінїстрацийних уважає 5 зр. дієти дуже нужденним винагородженем, а залеглости у дебіторів не суть такі великі, коли зважить ся, що богато людий, що могли би брати товар за готовий гріш, беруть на книжочку для улекшеня рахункової манїпуляциї. А знов у Львові велику часть дебіторів становлять сїльскі крамницї. Надто не можна було увзглядити доконаних уже вплат за послїдний місяць замкнувши касу разом з замкненем рахунків дня 30-го червня с. р.

Що-до коштів процесу підніс справоздавець яко потїшаючий обяв мале їх число, бо лише 4—5 процесів на 13 філїй.

Кошта уряджень вийшли сего року більшими через переносини Народної Торговлї до нового, власного льокалю в ринку, а канцелярийні обнимають позициї за друк щадничих книжочок і реґулямінів.

По кількох ще формальних поясненях замкнено дискусию.

З записаних перед тим до голосу промавляли ще др. Федак і проф. Ґеців в справі інтерпеляциї д-ра Гумецкого, підпираючи мотиви д-ра Левіцкого, по чім др. Гумецкий відступив від свого знесеня.

По скінченій дискусиї і відчитаню справозданя комісиї контрольної проф. Врецьоною зібрані удїлили управляючому совітови абсолюторию і приступили до доповняючого вибору двох членів совіта і трьох членів комісиї контрольної. Вибрано до управляючого совіта пп. Ос. Ганинчака інжінера зі Львова і Яр. Коритовского купця з Калуша, а до комісиї контрольної пп. Врецьону, Січиньского і П. Огоновского.

сканя щастя, котрого нїхто не пожалує, але жадоба всього сьвітского провадить до смерти,“ доніс до него вітер.

„Здає ся, що вітер трохи змагає ся, Лярс.“

„О, се певно тілько переходячий подув.“

Фріц відбив човно. Коли опускав затоку, оглянув ся назад, Ведель стояв ще там на купі дров і витягав руку з хусткою. Він виглядав майже так, як би кивав до него.

XXIX.

Минула прикра година. Коли Фріц бажав нареченим щастя, споглядав на него Роде з насьмішливим, визиваючим усьміхом; сего не взяв він собі дуже до серця.

Она противно була блїда, еї рука була зимна, дивила ся просто єму в очи, як би се мало бути послїдне прощане еї чарівного сну, що тревав тілько так коротко. Се пішло єму по серци і коли опановував себе, щоби видаватись спокійним, перебігало єму зимно через усї жили. Еї погляд збудив нагле те всьо до житя, що він уривками через ті днї пережив і що старав ся перебороти.

Щож отже значило всьо иньше? Нїчо!

Кляра блестїла в цїлім блеску своеї краси. Хотїла Фріца знов собі позискати. Панї Віртова дивувала ся тому, що не Фріц есть нареченим, бо она була би дала шию за се, казала. Иньші иаче говорили очима те саме. Николай був приязний; нїхто не міг по нїм пізнати, що стало ся щось незвичайне. Але і по Фріцї не пізнати нїчого. „Він був дивний,“ прошептав Николай до Родого. — „Цїлком, мов би нїчо не стало ся,“ шепнув той у відповідь.

А при тім були змушені задля непривітного, зимного повітря позістати через цїлий день в серединї дому. Там при повнім сьвітлї лямпів, під неустанною контролею!

Але остаточно надійшла година прощаня. Фріц попращав ся рівночасно з другими гістьми.

„Чи не поїдете радше желізницею?“ запитав Николай, поглядаючи на виднокруг; „здає ся, що наближає ся буря.“

„Як зачне падати дощ, то я маю плащ від дощу при собі,“ відповів Фріц.

„Але для чайки може прецінь стати грізьною ся непогода, бо менї здає ся, що громадять ся хмари.“

„О, зуміємо також і бурі ставити чоло,“ сказав Фріц з усьміхом.

Коли дійшов до утесу гори, обернув ся на пів. Она стояла оперта на поруче сходів і дивилась за ним.

„Грізна негода,“ сказав Гольст. О так, по сїй погодї можна було всього сподїватись. Підчас цїлого дня віяв всхідний вітер, а тепер перескочив на захід. Длятого не було неправдоподібним, що надходить буря.

І чайка полинула. Се був послїдний раз, що він складав відвідини по сїм боцї фіорду. Він старав ся віддалити ся звідси, як скоро було можна. Віяв добрий, може за сильний вітер, але рівномірно і без ударів. Не довго буде тревати, щоби доплисти до міста, може заким ще збере ся буря.

Впрочім було щось в тім, що сказав Гольст. Справдї, що було трохи неосторожно, признавав се, пускати ся з чайкою на море, коли би заскочила его буря.

Було в човнї кілька непромакаючих віддїлів але не була се его власна, сильна чайка.

Неосторожно? Ну, ну, так! Поглянув на гору. На заходї лежали хмари, як олово. так що суша виглядала майже чорна, а тут на мори не було також богато яснїйше. На небі надтягали хмари в густих звоях, одна за другою і зближали ся до него. Вітер почав вже від часу до часу ударяти і він звинув трохи вітрила. Море стало темно сине і збивало піну, але він видїв остро і добре, і відріжняв морскі знаки.

Над містом лежала посеред темноти, латка хмарно блїдого, жовтавого сьвітла і він мав також перед собою огнї на побережю. Неосторожно? Ну, а як би тепер сталось нещасте, як се називають люди, що тогди? Тогди всьо скінчило би ся і за тим не було би нїчого. Аазум, котрий певно вірив в загробове жите, мав відвагу покінчити его сейчас, длячого не мав би і він так зробити? Се була немаловажна думка.

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 5-го жовтня 1896.

Руске драматичне Товариство в Чернівцях устроює, заходом забавочного комітету зі свого лона, в неділю дня 8-го листопада перші вечерниці в комнатах Народного Дому з богатою, інструментально, вокально-декляматорскою програмою, з танцями і товарискими забавами. Початок точно о год. 8. вечером. Вступ 15 кр. від особи, для родин з 4. осіб 1 корона.

Посол Ол. Барвіньский приїхав вчера зі Львова до Чернівців, аби відвидїти нашу руску громаду, котрої особисто кромі кількох осіб не знав. Побув одну добу і нинї від'їхав. Сподїваємо ся, що з тої нагоди Бук. Вѣдомости, Buk. Post і иньші наші „приятелї" наторочать сїм мішків гречаної полови. Цїкаво нам буде се перечитати. І так не маємо своєї ґумористичної ґазети.

Деканат фільозофічного факультету праского нїмецкого унїверситету вислав адресу з подякою до мінїстра просьвіти барона Ґавча за нове управильненє доходів унїверзитетских професорів. Подяка вислана в імени фільозофічних факультетів всїх провінціональних унїверзитетів — між нними також і черновецкого унїверзитету.

Задля реґуляциї катастру ґрунтового відбуде комісия в суботу засїданє, правдоподібно уже послїдне.

Курс науки для сторожи фінансової що від року 1894 виобразував 250 стражників під управою пп. радника двору Шмідмаєра, надрадника фінансового Германа і надкомісаря Вурмбрандта розширив свою дїяльність і на висші курси, в котрих старші стражники приготовляють ся до іспиту на респіциєнтів. Сего року ходило на ту науку під проводом респіциєнта Мікана 20 найстарших надстражників і зложили дотичний іспит перед численною комісиєю всї з дуже добрим успіхом.

Для краєвого промислу старала ся депутация з Радівців, зложена з будівничого Мердінґера, теслї Танаса Вінкельбавера, муляра Віктора Гана і слюсаря Антона Гарасимчука, виробити відповідне підпертє у краєвого президента, просячи, щоби при будові нової льокальної зелїзницї принимали краєву роботу, а не лише роботу Галичан і Італїянцїв. Президент краєвий приняв депутацию дуже прихильно і обіцяв особисто віднести ся в їх справі до надінжинера Кутши. Може се буде початок підпори краєвого промислу.

В сьвіт за очи. Для тих селян, що мають охоту покинути наш край і їхати в сьвіт за очи на непевну долю, ми маємо кілька слів і порад. Кождий, що хоче їхати за море, повинен знати,

1. що до Бразилїї не пускають тепер нікого;

2. що до північної Америки до Сполучених Держав не пускають тих, що не вміють анї читати анї писати; їх завертають до дому;

3. що дорога куди-небудь на ґрунт коштує тепер найменше 130 зр. на кожду особу, старшу над лїт 12. Значить коли їде на приклад чоловік і жінка і двоє дїтий, котрим вже по 12 лїт минуло, то они мусять заплатити чотири рази по 130 зр., значить 520 левів чистими грішми за саму дорогу.

4. Дальше треба знати, що в Канадї зима дуже люта і дуже довга. Лїтом приморозки нищать картофлї до споду і пшеници дуже шкодять. В Канадї нема садовини, нема пчіл, на кукурудзу за зимно і она вимерзає все; а озимини там нїхто не сїє. До д-ра Олеськова у Львові писали з Канади, що там нічні приморозки були вже в Петрівку (дня 21-го липня) і знївечили картофлї і пшеницю.

5. Кирило Ґеник, розумний і вчений господар з Коломиї, що поїхав до Канади, писав недавно до д-ра Олеськова у Львові так: „Всї наші люди — каже — котрих ви дома не навчили, де мають їхати, в котру околицю Канади, — ті всї без виїмки марнують ся. Аґенти, і то таки свої, зарібники, що приїхали тут давнїйше, осаджують людий на болотнистих ґрунтах і видирають від них остатний гріш. Так писав Ґеник з Канади.

6. Всї аґенти над морем то жиди, самі ошуканцї. Коли що пишуть до наших селян, то все брешуть. Ошукують на цїнї шіфкарти, на зміні гроший і обдирають кождого до остатного ґрейцара. Нїхто не певний куди іде; хочеш на приклад до Канади, а они тебе вишлють на голі скали і пустинї краю, що називає ся Техас, або на нездорові болота краю Ґеорґії. Американьскі суди не можуть собі дати ради з такими ошуканцями і замикають їх до арештів; але на їх місце зараз нові беруть ся.

7. Хто не вислужив 12 лїт у войску, не сьміє покидали свого краю; а хлопцї, що не мають ще 14 лїт, пашпорту не дістають. В дорозї кілька разів ревідують кождого, чи має потрібні гроші на дорогу, і завертають цюпасом чи зі Львова чи з Кракова чи з границї, або навіть і з нїмецкого краю. А коли хто має тілько гроший, що єму ще й на господарство лишить ся яких тисяч левів, то най добре запише собі нумер того повіту і того ґрунту, на котрий іде. Коли-ж хто не знає дороги і не має нїкого, аби ним заопікував ся, то змарнує ся напевно, аби й кілько гроший мав; пропаде, як пропали всї ті, що дотепер пускали ся в сьвіт на свою руку.

Хто тих наших рад не послухає і буде такий дурний, що продасть ґрунт і не спитавши броду полїзе в воду, найже потім на нїкого не нарікає, тілько сам на себе. Та що єму потім прийде з того нарікания, коли вже буде жебрущим старцем?

Приклад для нас. Ми вже писали, як Словінцї складали ся на свій Народний Дім в Любланї. Другим таким поучаючим приміром енерґічної працї Словінцїв есть їх просьвітнє товариство „Сьв. Могория" в Целовци. Після оголошеного за 1896 рік справозданя, числило то товариство крім членів-основателїв (було їх до 1.200) 74.095 членів звичайних з річною вкладкою по 1 зр. і доси вже всї ті 74.095 членів, заплатили свою вкладку за біжучий рік! Словінцїв, як сказано, є лиш трохи більше як один мілїон; нас-же Русинів, в самій Австриї є чотири мілїони, а яка між нами ріжниця! Їх просьвітне товариство числить 75 тисячів членів, а наша „Просьвіта" має не цїлих 5 тисячів, а й з тих велика часть не платить лїтами вкладки, хоч ся вкладка виносить річно також лиш 1 зр. і хоч ми не біднїйші від Словінцїв. Та в тім і цїла біда, що хоч ми материяльно не стоїмо гірше від Словінцїв, то не дорівнуєми їм духом. Нехай то буковиньскі Русини також собі затямлять і на народні цїли нїколи не забувають.

Товариска забава з танцями відбуде ся в Василеві дня 19-го с. м. Вступ від особи коштує 1 зр. 50 кр., від родини 2 зр. Стрій домашний, звичайний. Чистий дохід призначений на стипендийний фонд імени О. Поповича. Початок о год. 6. вечером. По запросини треба віносити ся до п. М. Кракалїї в Василеві п. Кадобівцї.

Пригоди. Шіснайцятилїтний селяньский хлопець Єремія Гаврилеску в Драгоештах, котрий пас вівцї на толоцї, хотїв барана завернути до череди. Коли біг за бараном, упав так нещасливо, що смертельно зранив ся і зараз помер. — Страшна пригода лучила ся в послїдних днях в Томашеві равскім. Від кількох тижнїв копали там робітники кирницю. Коли вже кирниця була близька викінченя, звернув інжинер міский увагу властителя на то, що ґрунт, в котрім копано, за мягкий і грозить засипанем робітникам. Властитель постановив перестати дальше копати, але кирничний майстер Салациньский упер ся робити дальше і невірив висказови інжинера. Він докінчив класти цембрине і перед кількома днями спустив ся рано до кирницї з своїм помічником Квятковским, щоби кирницю докінчити. Однако ледве станули оба на долинї, обірвала ся земля і засипала обох деревом, камінем і глиною. Нещасним поспішили зараз з помочию, але коли їх відкопано, оба вже не жили. І Салациньский і Квятковский полишили численні родини.

Жіноче войско. Американьскі дневники доносять, що на поміч повстанцям на Кубі прибув віддїл кінницї жінок під начальством панни Мартінї Гернандез Перез. Жінки перед трема тижнями напали на Іспанцїв і побідили. Панна Перез, довідавши ся, що віддїл іспаньского войска недбало виставляє сторожу, рішила напасти на него. Коло 4-ої години по полудни она зі своїм віддїлом впала до місточка. Сторожу з 12 іспаньских жовнїрів коло брами напали жінки шаблями зовсїм несподївано, а потім переїхали улицями місточка, всюда рубали іспаньских вояків. В Пляза заатакували они 200 Іспанцїв. Ті вистрілили і вбили три жінки, але бачучи по їх сторонї перевагу, утїкли до бараків. Тогдї жінки почали за ними гнати і вбили вісьмох жовнїрів. Опісля вернули ся до іспаньских маґазинів, забрали з них оружє і від'їхали при сьпіві кубаньского народного гимну. Панна Мартінї Гернандез Перез, начальниця того віддїлу була до тамтого року судженою капітана революцийної армії, а що Іспанцї его зловили і стратили, то она постановила пімститись на них. Почала збирати віддїл з жінок і дївчат, котрих кожду в який небудь спосіб скривдили Іспанцї. Кожда, вступаючи до того віддїлу, мусїла зложити присягу, що не пощадить нї одного Іспанця. З таким то віддїлом, уже від кількох місяцїв оперує панна Перез в окрузї Ремедіос і добре дає ся в знаки Іспанцям.

Задержаний дарунок весільний. Корабель, що его султан мав дарувати чорногорскій княжні Оленї з нагоди еї вінчаня, задержано в корабельних варстатах одної австрийскої фірми, а то з причини, що султан за него не заплатив. Властитель корабля хотїв вже продати корабель якомусь богатому Мадярови, але від султана прийшла телеґрама, що довг в сумі 300.000 фунтів (3 мілїони зр.) заплатить на весну. Не лише сам султан остає в грошевих клопотах, але й в державній касї такі пустки, що нема з чого платити воякам гроший і они просто жебрають по улицях Царгорода.

Просимо панів учителїв в тих околицях, де ширить ся еміґрация, аби новинку „В сьвіт за очи" перечитали селянам у своїм селї. Кождий їм за се подякує.

Телеґрами „Буковини".

З дня 5-го листопада 1896 року.

Відень. Нинї відбув ся слюб архикняжни Мариї Дороти з князем Орлеану. Панове були одягнені в стрій цивільний (фрак), жених був в тоалетї сальоновій, мав ордер золотого руна. Молода мала корону з брилянтів, подаровану француским дамами. На слюбі були всї австрийскі мінїстри а з угорских ті, що були у Відни.

Певно настане буря, так! Він чув вже як між горами греміло глухо, але ще в дали, а удари вітру ставали частїйші і сильнїйші, море чорнїйше, хмари густїйші і більші а край западав доокола чим раз більше в темноту.

Аазум, бідний ідіот, зробив се цїлком по джентельменьски з драматичним чувством і стрільним ефектом. Але в той спосіб, розуміє ся, виявив свої чувства і пошкодив другим по своїй смерти. Сего не повинен був робити, навіть коли чув, що не може дальше знести житя.

Нї, але він сам мав справдї добру нагоду. В часописях появило би ся товстими буквами виписане: „Нещасна пригода" — а потому: „Підчас бурі в ночи случило ся жалісне нещастє" — і так дальше. Проповідники ошукали би ся, бо мусїли би казати дзвонити в дзвони і держати надгробну бесїду. Нїхто, анї тепер, анї пізнїйше, не мав би навіть підозріня, що се не стало ся припадково. Навіть Гольсти не могли би казати противно.

По що він мав властиво дальше жити? Житє не варте житя більше!

Щастє не можна позискати, але треба его зловити в добру хвилю, а коли се щастє позбутись того нужденного житя, тогди треба також резолютно ловити нагоду.

(Конець буде).

Віденъ. Буджетова комісия приняла 22 голосами против 3 внесеня субкомісиї, щоби приняти проект інвестиций.

Памятайте на Народний Дім в Чернівцях!

Прекрасна повість Ольги Кобиляньскої **„Царівна“** вийшла накладом „Буковини“ окремою книжкою, котра має 424 сторін вісїмки, **і коштує лише 1 зр. 20 кр.**, з пересилкою нерекомендованою 1 зр. 30 кр., з рекомендованою 1 зр. 40 кр. Передмову до повісти написав Осип Маковей.

„Царівна“ так своїм змістом, артистичним обробленєм, як і благородною тенденциєю визначає ся дуже поміж нашими новійшими повістями.

Купити можна в редакциї „Буковини“. Тут також можна дістати оповідане О. Я. Кониського **„В день сьвятої волї“** за 10 кр., з пересилкою 12 кр. і оповідане Т. Галїна **„Перші Зорі“** за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			Поїзди особові			Поїзди мішані		Відходять	Поїзди поспішні			Поїзди особові			Поїзди мішані	
до Чернівців									**з Чернівців**								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$			До Снятина, Коломиї, Станїслава, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$			До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
З Новоселицї, Садаґури	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$	До Садаґури, Новоселицї	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.